malt Saksa kele ja nûûd ka Lätti kele peâl rahwale kulutud ja kidetud, nenda et jo mitto tuhhat innimest seâl maal selle järrel sest roppust haigussest on peâsnud.

Süggelisst tunneb kûl iggamees, ja teab, mis wõerad need on, kui sõrmede, kâe liikme, kûnarsnukki ja põlwe liikme ûmber punnasid tippust ja wistrikkust leiab, mis piggistes wet wâlja annawad ja wägga kihhelewad. Tahhame siis nûûd kuulde, kuida neid hõlpsal wisil ârrakautada. — Esmalt tuleb tâhhele panna, et sedda asja muul ajal ei sûnni ette wõtta kui agga wannal kuul, se on sest pâwast, kui ku tâis saab ja kahhanema hakkab, ni kaua kui selle pâwani, mil jälle noor ku luakse. Panneb aeg wägga pakki peâle, siis wõib hâdda pârrast ka jo kaks pâwa enne tâit kuud hakkata, ja nendasammoti ka kaks pâwa enne nore kuu lomist, agga se seâdus peab seâl jures ikka tâidetud sama, et arstimisse lõppe wanna kuu sisse langeb.

Teiseks on kõwwaste se ûlle walwada, et haige arstimisse al mitte teisi rideid selga ei panne, waid nendega, mis esimesse wõidmisse ajal temmal ûmber ollid, ni kaua jääb, kui tedda sauna wiakse. Peâle sedda ei tohhi ta ka nende kolme pâwa sees omma kâsja pesta, egga kindaid kâest ârra wõtta, ei sõmagi jures, egga ka sest toast, kus puhhastaminne hakkati, likuda.

Kolmandamaks kelab tohtertamisse seâdus, haigele paljo sûa andmast, issearranis solast ehk haput roga. Leem ja ka nattoke lihha on siin keige tulluśam. (Õllut, kui wârske egga happo ei olle, wõib prukida; agga wiin, se kallis ello wessi, mis ello kustutab, jägo maitsmatta, sest et werd rikkub ja puhhastamist wiwitab.

Need kolm tûkki truiste meles piddades assugo haige siis ennast ûhhe weikesse toa ehk kambri sisse, mis kaunis soe on ja wõtko essimesse pâwa hommikul sedda rohto sisse, mis siin tohtri kele ja wisi peâl on ûllespandud, ja aptegi peâlt oddawa hinna eest on sada:

Recipe. Baccarum juniperi pulv.
—— lauri aa. Drachm.
unam et dimid.
m. f. pulvis.

Tâied innimesed sawad ûhhe hea te lussika tâie, noremad nattoke wâhhem, lastele antakse agga pool, ja immewadele noa otsa tâis weega seggatud. Kui rohhi peaks sûddant pôritama ajama, siis ei olle sest ûhtigi iwigga. Warsti rohho järrel saab haige selle salwiga wõitud:

Recipe. Pulv. baccarum juniperi.
— —— lauri aa. Uno. III.
Florum sulphuris Unc. VI.
m. f. c. butyr. insuls. ℔ j. unguentum.

Kui rided seljast ârra on, siis nääb kus süggelissed keige rohkem ennast wâlja ajanud, need kohhad tullewad essite ja õige tuggewaste wõida, ja pârrast sedda keik kehha, olgo seâl suggelisst nähha ehk mitte; muud kui pea ja silmnäggo jäwad wõidmatta. Kui se temp on tehtud, siis panneb haige ennast jälle ridesse ja jääb sinna kambre, kus tedda wõiti.

Teisel hommikul antakse jälle rohto sisse ja wõitakse salwiga, nenda kui essimessel pâwal.

Kolmandama pâwa hommikul saab haige weel rohto, agga wõidmist ei olle tarwis, kui süggelissed

Tarto- ja WÃƒÂ¶rro-ma rahwa Kalender 1840, lk. 26